

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (игълан ителгән) көненнән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Александр
авыл жирлегә Советы рәисе
вазыйфаларын башкаручы**

Ю.Г.Трифопова

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ АЛЕКСАНДР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Жайга салу предметы

Әлеге Нигезләмә Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләренң муниципаль хезмәтне узу шартларын һәм Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләренң хокукый хәлен (статусын) билгели.

2. Әлеге Нигезләмә белән депутатларның, сайланган жирле үзидарә органнары әгъзаларының, сайланган жирле үзидарә вазифаи затларының статусы билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба муниципаль вазифаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

2. Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмәт-гражданның даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләгән муниципаль хезмәт вазифаларында гамәлгә ашырыла торган һөнәри эшчәнлегә.

2. Муниципаль берәмлек муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып тора, аның исемнән яллаучы вәкаләтләрен яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара.

3. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль берәмлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе яисә яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) вазифаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы (алга таба - Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы), Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый

актлары, «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы (алга таба - муниципаль берәмлек) һәм башка федераль законнар, гражданнар жыеннарында кабул ителгән карарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар тәшкил итә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләре белән хезмәт законнары гамәлләре кагыла.

4. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт теленә, муниципаль хезмәткә ия гражданнарның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, милләтенә, мөлкәти һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәткә, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең профессиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга тигез дәрәжәдә керә алуы.;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

5) Россия Федерациясе муниципаль хезмәте һәм дәүләт граждан хезмәте үзара бәйләнеше

Россия Федерациясенә муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте (алга таба - дәүләт граждан хезмәте) үзара бәйләнеше түбәндәге юллар белән тәэмин ителә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләре бердәмлеге;
- 2) муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләрнең һәм бурычларның бердәмлеге;
- 3) муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга таләпләр бердәмлеге;
- 4) дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә;
- 5) муниципаль хезмәткәрләргә һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләр нисбәте;

б) муниципаль хезмэт узган гражданнырны һәм дәүләт граждан хезмәтен узган гражданнырны, шулай ук туендыручысын югалткан очракта аларның гаилә әгъзаларын дәүләт пенсия белән тәмин итүнең төп шартлары нисбәте.

II. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

6. Муниципаль хезмәт вазыйфалары, Муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры

Муниципаль хезмәт вазифасы – муниципаль берәмлек уставы нигезендә һәм жирле үзидарә органы яки муниципаль вазифа биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вазифалар нигезендә барлыкка килә торган, жирле үзидарә органындагы вазифа».

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә (әлегә Нигезләмәгә 1 нче кушымта).

1. Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры муниципаль хезмәт вазыйфаларының жирлекнең жирле үзидарә органнары, сайлау комиссияләре, тарихи һәм башка жирле традицияләренә исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре буенча классификацияләнгән исемнәре исемлегеннән гыйбарәт.

2. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының икеләтә атамасы рөхсәт ителә:

1) Жирле үзидарә органы житәкчәсе урынбасары әлегә органның структур бүлекчәсе житәкчәсе булып тора;

2) Жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчәсе урынбасары әлегә органның структур бүлекчәсе житәкчәсе булып тора.

Жирле үзидарәнең башка органы (башка структур бүлекчә) житәкчәсе вазыйфасының исеме муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе, муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;

2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының, муниципаль хезмәтнең тиешле

вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, мөнәсәбәтләре Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

8.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

2. Һөнәри белем бирү дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре элге Нигезләмәнең 5.1 пунктында билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркеме өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркеме өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

4. Әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәрнең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

5. Элге пункт максатларында муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт Вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәте Вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

5.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата

квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары, граждан (муниципаль хезмәткәр) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация турында документ алганнан соң, әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә.

5.2. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр, шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

«б) Контракт буенча билгеләнә торган муниципаль районның жирле хакимият башлыгы вазифасына кандидатларга өстәмә таләп итеп, кимендә биш ел идарә итү эшчәнлегә тәҗрибәсе билгеләнә. Әлеге өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренә вазыйфаларында эшләү идарәчелек эшчәнлегә дигәндә аңлашыла. контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга карата өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставында да билгеләнергә мөмкин.

7. Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлешенә – муниципаль хезмәт стажының ярты елыннан да ким булмаган күләмдә яки белгечлек буенча бер ел эш стажына, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнә.

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

1. Класслы чиннар муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эзерлегә дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә кертү Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл

жирлеге муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннарын бирү һәм аларны муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә саклау тәртибе

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә, узган класс чинында билгеләнгән дәвамлылыкны исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Билгеле бер төркемнең муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

4. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче сыйныф чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

5. Әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәрнең нисбәте кулланыла.

6. Әгәр әлеге пунктның 5 өлешендә каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядларын исәпкә алып, әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәтнең класслы чины федераль дәүләт граждан хезмәтенең, дипломатик ранг, хәрби яисә махсус исем бирүнең класслы чиныннан, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиныннан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан югарырак булган класслы чиныннан түбәнрәк булса, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең, дипломатик рангтагы яисә махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, эмма муниципаль хезмәт күрсәтү төркеменең 1 нче сыйныф чигеннән югары түгел, биләгән вазыйфа чикләрендә ул биләгән муниципаль хезмәтнең квалификация дәрәжәсенә карый.

7. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

8. Беренче класслы чин сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне

муниципаль хезмэт вазыйфасына билгелэгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

9. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмэт секретаре һәм референты класслы чиннарда булуның минималь сроклары бер ел, муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль киңәшче-ике ел, 2 һәм 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче-бер ел тәшкил итә. Секретарь, референт, муниципаль хезмэт Киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннарын арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарыдагы вазыйфаларына күчәргәндә мөмкин.

10. Бирелгән класслы чинда булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

11. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул ителгән көннән санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

12. Чираттагы класслы чин муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмэт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмэт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен Класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чинынан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

13. Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттәге аерым аерым аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин түбәндәгеләргә бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмэт узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамланганчыга кадәр, эмма моңа кадәр алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта шушы төркемгә муниципаль хезмэт Вазыйфаларына туры килә торган чираттагы сыйныф чинынан югарырак булмаган вакытта;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 нче класслы класслы класслы класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, ләкин муниципаль хезмәтне узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамлангандан алда түгел, 3 нче класслы тиешле чинда муниципаль хезмэт узу өчен.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккеге төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгәндә аңа, әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән элекке класслы чинда булу срогы тәмамланган очракта, чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының югарырак төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп куелганда, элек биләгән хезмәткәргә күрсәтелгән хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнең 9 пункты нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәре булган класслы чиннан югарырак булса. Бу очракта класс чины эзлеклелекне

сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чины муниципаль берәмлек уставы яки башка муниципаль хокукый акт белән вәкаләтләнган жирле үзидарә органы һәм (яки) вазифаи зат тарафыннан муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдим иткәннән соң бирелә.

18. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, әлеге бүлекнең 13 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына кирәкле барлык документлар булган класслы чин бирү турындагы тәкъдим кертелгән көннән алып бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

20. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

21. Класс чины муниципаль хезмәткәргә бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә.

11. Муниципаль хезмәтнең класс чины саклау һәм мәхрүм итү

1. Бирелгән класслы чины муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыкканда), шулай ук муниципаль хезмәткә кабат кергәндә муниципаль хезмәткәр өчен саклана.

2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

3. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

III. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХОКУКЫЙ ХӘЛЕ (СТАТУСЫ)

12. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары хисабына түләнә торган акчалата хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаларны башкаручы граждан тора.

2. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

13. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең үзе били торган вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар белән, вазыйфай бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсү шартлары белән танышырга;

2) вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәмин ителергә;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

3)) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эш көннәре булмаган бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле отпуск бирү юлы белән тәмин ителә торган ял;

5) вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашырга;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең персонал белешмәләренең яклануына;

9) үзенең шәхси эшнамәсендәге барлык материаллар, һөнәри эшчәнлегенә турындагы бәяләр һәм башка документлар белән аларны шәхси эшнамәсенә керткәнче танышырга, шулай ук шәхси эшнамәсенә үзенең язма аңлатмаларын кушып бирергә;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-иқтисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларны бозуларга карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия тәминатына.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән гайре, яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язмача хәбәр итеп, мәнфәгатьләр конфликтына тәэсир итмәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы

14. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;

2) вазыйфай инструкция нигезендә вазыйфай бурычларны үтәргә;

3) вазыйфай бурычларны үтэгәндә расасына, милләтенә, теленә, дингә мөнәсәбәтенә һәм башка хәлләргә карамастан кеше һәм гражданның хокукларын, ирегән һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфай инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфай бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен сакларга;

6) федераль законнар тарафыннан саклана торган дәүләт һәм башка серләренә тәшкит итүче белешмәләренә, шулай ук үз вәкаләтләренә үтәләше белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган белешмәләренә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләренә таратмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән вазыйфай бурычларын үтәү өчен үзенә тапшырылган мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм үз гаиләсе әгъзалары турында белешмәләр бирергә;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату турында йә чит ил гражданлыгын (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын язма рәвештә хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә шул хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылган көннән алып биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

10) чит дәүләт гражданлыгы алу турында яки чит ил территориясендә яшәүгә рөхсәт алу яисә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында эшкә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы яки чит ил территориясендә яшәүгә рөхсәт алганнан соң яисә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алганнан соң биш эш көннәннән дә соңга калмыйча язмача формада хәбәр итәргә;

11) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә үтәргә, йөкләмәләренә үтәргә, тыюларны бозмаска;

12) вазыйфай бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерерлек шәхси кызыксынуы турында яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

4. Муниципаль хезмәткәр үзенә хокукка яраксыз рәвештә бирелгән йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Муниципаль хезмәткәр фикере буенча тиешле житәкчедән хокукка яраксыз йөкләмә алынганда, муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән житәкчегә язма рәвештә, әлегә

йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләргә тиеш. Житәкче әлеге йөкләмәне язмача раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

15. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокукый сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип тану;

2) ул муниципаль хезмәт вазифасы буенча вазифа бурычларын үтәү мөмкинлегенә юл куймаган законлы көченә кәргән суд карары буенча җәзага хөкөм ителгән очракта;

3) әгәр граждан биләүгә дөгъва кылучы муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яки муниципаль хезмәткәрләр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазифа бурычларын үтәү мондый мәгълүматларны куллану белән бәйлә булса, дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматка керү процедурасын узудан баш тарту;

"Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законга ярашлы рәвештә, муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы нәтижәсе белән расланган авыруның булуы;

5) жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән якин туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абый - әнәсе, апа- сеңел, шулай ук иренәң яки хатынының абыйсы-әнәсе, апасы-сеңләсе, ата-анасы, балалары, балаларының ире яки хатыны) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфаи затка турыдан-туры буйсыну яисә аның контрольләге белән бәйлә булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсенәң контроле белән бәйлә булса;

6) чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын (подданствосын) туктатылганда;

7) чит ил гражданлыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булса;

8) муниципаль хезмәткә урнашканда ялган документлар яисә белә торып ялган белешмәләр тапшырса;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) әлеге Нигезләмәнең 15 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмаса;

11) чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби

хезмэт үткән гражданның тыш) законсыз нигездә чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану - күрсәтелгән бәяләмәне шикаят итү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә Россия Федерациясенең тиешле субъектының чакырылыш комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яки) Россия Федерациясенең тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карары гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаят буенча судка шикаят бирелгән булса -- күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының тиешле чакырылыш комиссиясе карары чыгарылганда гражданның хокуклары гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча бозылмаган дип танылган суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел эчендә;

12) чит ил агенты статусы алса.

2. Муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык яки үзлек (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатынның балалары) булган очракта, граждан жирле хакимият башлыгы вазифасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазифасын башкара алмый.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

4. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, әлегә муниципаль хезмәткәр урынбасары, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында, әлегә жирле үзидарәнең сайланулы профсоюз органында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклай алмый.

16. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясе субъектының дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләнү;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

«2) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16 статьясындагы 1 өлешенең 3 пунктында каралган очраклардан тыш, коммерциячел яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашырга;»;

3.1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгылләнәргә;

4) жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча адвокат яки вәкил булырга, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын били яисә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, аңа турыдан-туры буйсынган яки контроль астында булган;

5) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләр) вазифа хәленә бәйлә рәвештә яки вазифа бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә бүләкләр алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очрактар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән төрүтүптә сатып алырга мөмкин;

«5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органының башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнары белән, шулай ук чит дәүләтләренң дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешенеп, үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга чыгарга;»;

7) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башкалар белән тәмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән файдаланырга;

8) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда федераль законнарда ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларын ачу яки файдалану;

«8) әгәр бу аның вазыйфай бурычларына кермәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жирле үзидарә органы һәм аның житәкчесе эшчәнлегенә карата;»;

10) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, әгәр аның вазифа бурычларына әлегә оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән, чит ил дәүләтләренң, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренң, башка ижтимагый берләшмәләренң һәм дини берләшмәләренң бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифа позициясенң өстенлекләрен куллану;

12) үзенң вазифалы урынын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләренң куллану, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында күрсәтелгән берләшмәләргә мөнәсәбәтне ачык белдерү;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзешчән эшчәнлекнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

14) хезмәт бәхәсен жайга салу максатыннан вазифа бурычларын үтәүне туктату;

15) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия

Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчэләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка Россия Федерациясенә халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган очракта, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә.

2. Контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазифасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуклы түгел. Шул ук вакытта, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый. Контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазифасын биләүче муниципаль хезмәткәр, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчэләренең идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, башка органнары составына керергә хокуклы түгел.

3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки хезмәт мәгълүматларын таратырга яки кулланарга хокуклы түгел.

9. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында муниципаль хезмәт вазифасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазифалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазифасын биләүче граждан хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

17. Коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә муниципаль хезмәткәрнең түләүсез нигездә катнашуы

1. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашуы (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы

тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә (алга таба әлеге бүлектә - коммерциягә карамаган оешма) катнашу яллаучы вәкиленең әлеге бүлектә билгеләнгән тәртиптә алынган рөхсәте белән гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашуы мәнфәгатьләр конфликтына яки мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү мөмкинлегенә китерергә тиеш түгел.

3. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу рөхсәте турында гаризасы (алга таба-гариза) муниципаль хезмәткәрне яллаучы вәкиле исеменә «муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы кодексы белән расланган язма рәвештә төзелә.

4. Гариза коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә планлаштырылган катнашканчы кадрлар хезмәтенә (кадрлар эше өчен җаваплы вазыйфай затка), муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратына (алга таба - кадрлар хезмәте) тапшырыла.

5. Гаризаны теркәү кадрлар хезмәте тарафыннан, гаризаларны теркәү журналына кергән көндә башкарыла, ул «муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы кодексы белән расланган форма буенча алып барыла. Гаризаларны теркәү журналы битләре кадрлар хезмәте яки җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе мөһере белән проономерланган, пронурланган һәм беркетелгән булырга тиеш.

6. Теркәлү турында тамгалы гариза күчермәсе, гаризаны теркәү номеры, гаризаны теркәгән кадрлар хезмәте затының фамилиясен, инициалларын һәм вазыйфасын күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә аның гаризаларны теркәү журналында имзасын күрсәтеп бирелә.

7. Кадрлар хезмәте гаризаны алдан карый һәм муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма идарәсендә түләүсез нигездә катнашуның мөмкинлегенә яисә мөмкинлегенә булмау турында аңа дәлилләнгән бәяләмә эзерли (алга таба - дәлилләнгән бәяләмә). Дәлилләнгән Бәяләмәне эзерләгәндә, кадрлар хезмәте гариза биргән муниципаль хезмәткәр ризалыгы белән әңгәмә үткәергә һәм аннан язма аңлатмалар алырга мөмкин.

8. Мотивацияле бәяләмәдә түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) коммерциячел булмаган оешмага карата кадрлар, оештыру-техник, финанс, матди-техник яки башка мөһимләләр буенча карарлар кабул итү буенча муниципаль хезмәткәрнең вәкаләтләрен, шул исәптән әлеге коммерциячел булмаган оешма тарафыннан билгеле бер эшчәнлек төрен һәм (яисә) аерым гамәлләрне гамәлгә ашыруга рөхсәт бирү белән бәйлә карарлар кабул итү буенча муниципаль хезмәткәрнең вәкаләтләрен анализлау;

2) муниципаль хезмәткәрдә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә аның катнашкан очракта мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү мөмкинлеген анализлау.

9. Гариза һәм дәлилләнгән бәяләмә гариза теркәлгәннән соң җиде эш көне эчендә яллаучы вәкиленә җибәрелә.

10. Гаризаны карау һәм мотивлаштырылган бәяләмә нәтижеләре буенча яллаучы вәкиле түбәндәге карарларның берсен чыгара:

1) муниципаль хезмәткәргә коммерциячел булмаган оешма идарәсендә

түлөүсөз нигездә катнашуны рөхсәт итәргә;

2) муниципаль хезмәткәргә коммерциячел булмаган оешма идарәсендә түлөүсөз нигездә катнашуны рөхсәт итмәскә;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча гаризаны һәм карауга мотивлаштырылган бәяләмәне коммерциягә карамаган оешма идарәсендә түлөүсөз нигездә катнашу очрагында муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлегенә булмау буенча жиберергә.

11. Әлеге статьяның 10 өлешендәге 2 пунктында каралган карар кабул итү өчен нигез булып, муниципаль хезмәткәрдә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашкан очракта мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү мөмкинлегенә тора.

12. Әлеге статьяның 10 өлешендәге 3 пунктында каралган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе гариза һәм аларны яллаучы вәкиле тарафыннан әлеге комиссиягә жибергәннән соң жиде көн эчендә дәлилленгән Бәяләмәне карый. Гаризаны карау һәм дәлилленгән бәяләмә нәтижеләре буенча муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия комиссия муниципаль хезмәткәрдә аның коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашкан очракта мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлегенә булу яки булмау турында карар кабул итә.

13. Әлеге статьяның 12 өлешендә каралган карар кабул ителгәннән соң өч эш көне эчендә яллаучы вәкил муниципаль хезмәткәргә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә бушлай катнашырга рөхсәт итмәскә дигән карар кабул итә.

14. Кадрлар хезмәте әлеге статьяның 10 өлешендәге 1 һәм 2 пунктларында яки 13 өлешендә каралган карарларның берсен яллаучы вәкиле тарафыннан кабул ителгән көннән өч эш көне эчендә, муниципаль хезмәткәргә, гариза теркәү журналында муниципаль хезмәткәрнең имзасын күрсәтеп, язма рәвештә кабул ителгән карар турында хәбәр итә яисә муниципаль хезмәткәргә почта элементәсе аша яллаучы вәкиле тарафыннан кабул ителгән карар турында мәгълүмат һәм бу хакта белдерү кәгазе һәм гаризалар теркәү журналында хәбәр ителә.

15. Гариза, дәлилленгән бәяләмә һәм гаризаны карап тикшерүгә (алар булганда) бәйле башка материаллар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кушыла.

18. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу

1.Әлеге Кодекс максатларында “Коррупциягә каршы көрәш турында” Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән “Мәнфәгатьләр конфликты” төшенчәсе кулланыла.”;

2.Әлеге Кодекс максатларында “Коррупциягә каршы көрәш турында” Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән “шәхси кызыксыну” төшенчәсе кулланыла.”;

3. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яки хезмәт хәлен үзгәрткәндә, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликтты барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликттына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән, федераль законнарда билгеләнгән очрақлардан тыш, эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, шушы муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан биләгән чорга читләштергәнчә, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында мәгълүм булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән, федераль законнарда билгеләнгән очрақлардан тыш, яллаучының вәкиле булып торучы муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Татарстан Республикасының хокукый актлары һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органында хезмәт тәртибенә гомуми принципларын үтәүне һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салуны муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тәэмин итү өчен муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу комиссияләре (алга таба - Комиссия) төзелергә мөмкин.

19. Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты белән даими булмаган нигездә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм персонал составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына эшкә яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм (яки) аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында шәхси мәгълүматларны күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан

кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

11. Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарга йогынты ясыи алырлык мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеген булдырмау өчен төзелә.

19. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфай вазыйфаларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга бертигез, гадел мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата аерым мөнәсәбәттә булмаска;

3) вазыйфай бурычларны намуслы үтәүгә каршылык тудыра торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының тәсир итү мөмкинлеген калдырмыйча, нейтральлек сакларга;

5) гражданнар белән аралашканда әдәпле булырга;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм традицияләренә карата ихтирамлы булырга;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мэдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булып торган муниципаль хезмәткәр сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә муниципаль хезмәткәрләренә мәжбүри катнаштыру очракларына юл куймаска тиеш.

20. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дэгъва кылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының

(иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы көрәш турында” Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге бүлек нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр, әгәр федераль законнар федераль законнар белән саклана торган һәм федераль законнар белән саклана торган башка серләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр фондларына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең (кертемнәренә) турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләргә Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, әгәр мондый белешмәләргә мәҗбүри тапшырсалар, йә тулы булмаган белешмәләргә тапшырсалар, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора, моңа федераль законнарда билгеләнгән очраklar керми.»;

7.1 Муниципаль хезмәткәрнең белә торып дәрәҗә булмаган әлеге статьяның 14.6 пунктында күрсәтелгән белешмәләр тапшыруы муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дегъва кылучы гражданның тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләргә дәрәҗәләнә һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган белешмәләргә дәрәҗәләнә һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу, алар тарафыннан "коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларны

үтәүләрен тикшерү Әлеге Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр тапшыру турында соратып алулар, тиешле исемлеккә кертелгән гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, мондый гражданнарның ирләренә (ирләренә) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чаралары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар муниципаль органнар мәнфәгатләрендә Татарстан Республикасы Президенты(Рәисе)к тарафыннан Россия Федерациясенә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

10. Татарстан Республикасы Дәүләт органы (коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен җаваплы күрсәтелгән органның дәүләт органы бүлекчәсе яисә күрсәтелгән органның тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның чыгымнарын, шулай ук аларның ире (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи заты Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

11. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына белешмәләр тапшыра.

12. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр жирле үзидарә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яисә) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә массакуләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.

13. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында әлеге статьяның 9 пункты нигезендә тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) карары буенча Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

14. Әлеге бүлекнең 13 өлеше нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларыннан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда, дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында»

Федераль законнарда күрсәтелгән, чикләүләр, тьюлар, бурычларны үтәмәве билгеле булганда Татарстан Республикасы башлыгы (Рәис) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату турындагы яисә аны вәкаләтле жирле үзидарә органына башка дисциплинар түләтү куллану турындагы яисә суд аша дигән гариза белән мөрәжәгать итә.

21. »Интернет " мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат бирү

1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләрне урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне түбәндөгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьвачы граждан – хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәткә керү елына кадәр өч календарь ел өчен;

2)) муниципаль хезмәткәр – ел саен күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр өч календарь ел өчен, моңа һәркем файдалана алырлык мәгълүматны муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында урнаштыру очраклары керми.

2. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы гражданның, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

3. Эшкә алучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге бүлекнең 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

IV. 13. Муниципаль хезмәткә керү тәртибе, аны узу һәм туктату

22. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дөүләт телен һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән 18 яшькә житкән, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә ия булган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женесе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфай хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, жәмәгать берләшмәләренә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Граждан муниципаль хезмәткә урнашканда түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә урнашу һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенечә булган гаризасын;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзасы салынган анкетасын;

3) паспортын;

4) хезмәт шартнамәсә (контракт) беренчә тапкыр төзелгән очрақлардан тыш, хезмәт кенәгәсә һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр;

5) белем алу турындагы документын;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренчә тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;

7) физик затны Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турындагы таныклыгын;

8) хәрби исәпкә кую документларын – запастагы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешлә затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә урнашуга комачауларлык авыруы булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсен;

10) муниципаль хезмәткә урнашу елы алдындагы бер ел эчендә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләрен;

«11) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 18.1 статьясында каралган белешмәләренә тапшырмау;».

12) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтә карарларында каралган башка документлар.

4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турындагы кодекс нигезендә бирелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның муниципаль хезмәт турындагы кодексы нигезендә федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелгәнә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләренә тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

5. Әлегә пунктның 4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очрақта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә кабул ителүе «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсә шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижәләре буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына керә торган граждан контракт төзи. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзелү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контрактның типлаштырылган формасы контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типик рәвешле муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексына кушымта белән билгеләнгән.

8. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү турындагы яллаучы (эш бирүче) вәкиле акты белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып яллаучы (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр вәкиле тора.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куелганнан соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

23. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

1. Районда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә хезмәт шартнамәсе төзегәндә алдан конкурс уздырылырга мөмкин, аның барышында район муниципаль хезмәте вазыйфасын биләүгә дегъва кылучыларның һөнәри дәрәжәсе, аларның район муниципаль хезмәте вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве бәяләнә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы кабул итә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Бәйгене уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләренә, шулай ук бәйге үткөрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсе проектын бастырып чыгаруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә бәйге комиссиясе эгъзаларының гомуми саны һәм аны төзү тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы тарафыннан билгеләнә. «Жирлектә, шәһәр округында урнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренәң бер өлешен гамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территориаль органы житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрелгән очракта, муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен төзү тәртибе әлегә авыл торак пунктларының һәрберсендә гражданнар жыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатураларны аның эгъзалары санына кертүне күздә тотарга тиеш.»;

3. Яллаучы вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куя.

4. Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнарында һәм Лаеш

муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә конкурс Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә конкурс үткөрү буенча Бердәм конкурс комиссиясе тарафыннан Лаеш муниципаль районы советы һәм Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары белән төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләр тапшыру турындагы килешүләр нигезендә үткәрелә.

24. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Аттестациягә түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр кертелми:

- 1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә өч яшькә житкәнче бала карау ялында булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да соңга калмыйча аттестацияләү мөмкин;

5) вакытлы хезмэт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче затлар.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфаларына туры килүе яки туры килмәве турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында күтәрү турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшендә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында киңәшләр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын түбәнәйтеп яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакытта аны, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе житәрлек булмау сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узгач, муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки әлеге аттестация нәтижәләре буенча

вазыйфасында аны киметү рөхсәт ителми.

6.Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижеләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7.Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хокукый акт белән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына кушымта нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә раслана.

8. Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнарында һәм Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү Лаеш муниципаль районы Советы тарафыннан Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнары һәм Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары белән төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләр тапшыру турындагы килешүләр нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Бердәм аттестация комиссиясе тарафыннан уздырыла.

25. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә жирле үзидарә органы житәкчесе яисә вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан муниципаль хокукый акт белән раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алуы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, эзерлек юнәлешенә, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә - эшкә алуы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарә органы эшчәнлеген жайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе бурычлары һәм функцияләре, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен жаваплылык, жирле үзидарә органы структур бүлекчәләренә бурычлары һәм функцияләре, муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) шул ук жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үзара хезмәттәшлек итү процедуралары.

3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестациягә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә конкурс үткәргәндә, аттестация уздырганда аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

26 Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләрдән тыш, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбәндәге очрақларда өзелергә мөмкин: 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә житү;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү;

3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрнең чит ил агенты статусын алуы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

V. ЭШ (ХЕЗМӘТ) ВАКЫТЫ ҺӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ.

27. Эш (хезмәт) вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

28 Муниципаль хезмәткәрнең ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә торган акчалата түләүне саклап, еллык отпуск бирелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылыгы белән бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле яллар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексында каралган очрақларда бирелә. Муниципаль

хезмәткәргә тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллык түләүле төп отпускның һәм тиешле еллар эшлэгән өчен еллык түләүле өстәмә ялның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән дә артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган башка очрақларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта булырга мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә, аның язма гаризасы буенча, яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыкта акчалата түләүне сакламыйча, отпуск бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә акчалата түләүне сакламыйча федераль законнарда каралган очрақларда отпуск бирелә.

VI МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХЕЗМӘТ ХАКЫ, МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРГӘ БИРЕЛӘ ТОРГАН ГАРАНТИЯЛӘР, МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ.

29. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган акчалата керем рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) класс чины өчен айлык өстәмә;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм;

3.Муниципаль хокукый актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелэнгән таләпләрне үтәп, шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) кергән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;);

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә, законнар нигезендә, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен, вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләргә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

30. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэмин итәрлек эш шартлары;

2) акчалата тулы керемне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3)) эш (хезмәт) вакытының нормаль дэвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эш көннәре булмаган бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле отпуск бирү юлы белән тәэмин ителә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң да, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үлеме үз вазыйфаларын үтәгәндә килеп чыккан очракта, аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян килү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган чорда яисә муниципаль хезмәттән киткәннән соң, әмма вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә авырган яисә хезмәткә сәләтен югалткан очракка мәжбүри дәүләт социаль иминләштерүе;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгелэнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи

бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы, районның башка муниципаль органнары бетерелүгә яки районның жирле үзидарә органы, районның башка муниципаль органнары хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр өчен эштән чыгарылган очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантия бирелә.

3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

31. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү

1. Муниципаль хезмәткәрне пенсия белән тәмин итү өлкәсендә федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән дәүләт граждан хезмәткәренә хокуклары тулы күләмдә кагыла.

2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 статьясы нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткәр, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң, үлгән очракта, үлгән кешенә гаилә әгъзалары, федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә, туендыручысын югалткан очракта, пенсия алырга хокуклы.

32. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүне һәм түләүне мәгълүмати тәмин итү

22. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрен билгеләү һәм түләү турындагы мәгълүмат социаль тәмин итүнең бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырыла. Әлеге мәгълүматны Социаль тәмин итүнең бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру (аннан алу) «Дәүләт социаль ярдәме турында» 1999 елның 17 июлендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

33. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми дэвамлылыгына) даими нигездә (штат) эшләү чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәтнең хезмәт вазыйфалары). Шулу вакытта 2006 елның 1 гыйнварыннан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чорлары, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры тарафыннан эшләү чорлары кертелә;

- 2) муниципаль вазыйфаларда;
- 3) Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, әлеге бүлекнең 2 өлеше нигезендә башка Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларында;
- 4) федераль законнар нигезендә Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хезмәте вазыйфаларында һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, СССР дәүләт органнарында, союздаш һәм автономияле республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл Советларында, халык депутатларының поселок һәм авыл Советларында, шул исәптән сайлап куелган, даими нигездә, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт) вакыты тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алына;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Янгынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга пенсия билгеләү өчен исәпләнә торган хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларында) хезмәт итү;
- 6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә раслана торган вазыйфалар исемлегендә билгеләнә торган наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен тикшереп торучу бунча федераль салым полициясе органнары һәм органнар хезмәткәрләре вазыйфалары;
- 7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләре вазыйфалары;
- 8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;
- 9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлегенә органына азат ителгән һөнәр берлекләре хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларны да кертеп һөнәр берлекләре органнарына сайлану (делегацияләү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында эштән азат ителгән хезмәткәрләр биләгән һөнәр берлекләре органнарында вазыйфалары;
- 10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфалар:
  - а) КПССның үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокукы белән, оешмаларында;
  - б) 1990 елның 26 октябрен кертеп республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында;
- 11) Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы бунча бүлегенә, Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы районнарындагы һәм шәһәрләрендә житәкчеләре, белгечләре Вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартына кадәр шул көнне кертеп;
- 12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларын биләү чоры тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына түбәндәге тәртиптә кертелә:

1) Татарстан Республикасы дәүләт Вазыйфаларында һәм дәүләт хезмәте Вазыйфаларында Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган эш (хезмәт) чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда күрсәтелгән Реестр расланганнан соң, алга таба әлеге вазыйфалар дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелгән очракларда;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфалар реестрын раслаганчы эш (хезмәт) чоры, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралмаган вазыйфаларда, алга таба әлеге вазыйфаларны дәүләт вазыйфаларының яисә дәүләт вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очракларында;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппаратында;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) контроль комитеты һәм аның аппаратында;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппаратында;

г) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсенә башка органнары, дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында);

д) Татарстан Республикасы вәкилләкләрендә;

е) дәүләт хакимиятенә һәм идарәнең (район, шәһәр, район, шәһәр, халык депутатлары Советларында, район, республика әһәмиятендәге шәһәр администрацияләрендә, район һәм шәһәрләрдә) жирле органнары һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге комитетында;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясендә;

4) житәкче, белгеч, хезмәткәр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Югары Советында (Татарстан АССР Югары Советында) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумында, халык депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район Советларында, авыл Советларында һәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, шәһәрләрдәге район, поселок һәм халык депутатларының авыл Советларында;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы дәүләт идарәсе органнарында,

Татарстан АССР министрлыкларында һәм ведомстволарында.

3. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфасын саклап калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, муниципаль берәмлекнең әлеге нигезләмәсендә һәм Уставында каралган башка гарантияләргә билгеләү өчен вазыйфаларны биләү чоры-«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук «Россия Федерациясе дөүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешендә дөүләт граждан хезмәте стажына кертелә торган (исәпләнә торган) вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына).

34.Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе.

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү календарь тәртиптә башкарыла, моңа чакырылыш буенча хәрби хезмәттә гражданның булу вакыты керми, ул хәрби хезмәтнең бер көне исәбенән ике эш көнендә исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә кушыла.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документлар - билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы һәм (яисә) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегенә турында белешмәләр.

3. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгән тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дәрәҗә булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат итү турындагы документларның күчмәләрен кушып, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт үтү вакыты, аңа тиңләштерелгән хезмәтнең башка вакыты, шулай ук салым полициясенең федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар һәм (яисә) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегенә турындагы белешмәләр белән раслана ала.

5. Әлеге Нигезләмәнең 6.4 бүлегендә каралган вазыйфаларда хезмәт (эш)

чорларын раслау өчен кирәкле очракларда хокукый актларның күчермәләре яисә алардан вазыйфага билгеләнү яисә вазыйфасыннан азат итү турында өземтәләр тапшырылырга мөмкин

6. Тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмәләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы, тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә, анда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тора, муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия карары нигезендә.

Комиссия муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының муниципаль хокукый акты тарафыннан төзелә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү мәсьәләләре буенча гамәлдәге законнарны үтәү Лаеш муниципаль районы Советы белән Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнары һәм Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнары арасында төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләрне тапшыру турындагы килешүләр нигезендә Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Комиссия турында нигезләмә муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча билгеләнә.

VII. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕ БҮЛӘКЛӘУ, МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ДИСЦИПЛИНАР ҖАВАПЛИЛЫГЫ

35. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтиҗәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән бүләкләүләренң мактау грамотасы яисә башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Әлеге пунктның 1 өлешендә каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

36. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгәнә яки тиешенчә үтәмәмәгәнә өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат ителү.

2. Дисциплинар гамәл кылган муниципаль хезмәткәр вазыйфай бурычларны үтәүдән, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнчә, вакытлыча (әмма бер айдан да озагракка түгел) акчалата хезмәт хакы сакланып, читләштерелергә мөмкин. Бу очракта муниципаль хезмәткәрне вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт нигезендә башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм төшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очрактан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.».

Чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, мәнфәгатьләр конфликтын кисәтү яки жайга салу турында таләпләрне һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жәзалар

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.

1.1 Муниципаль хезмәткәр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, коррупциягә каршы көрәш максатларында башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен, чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтларын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән өчен, коррупциягә каршы тору максатларында башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны, үтәмәгән очракта, шулай ук мондый бурычларны үтәмәү «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 13 статьясындагы 3 - 6 өлешләрендә каралган тәртиптә аңа бәйле булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип танылса, җаваплылыктан азат ителә.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган хокук бозулар кылган очрактарда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге Нигезләмәнең 18, 20 һәм 36 бүлекләрендә каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан түбәндәге нигездә кулланыла:

а) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) тарафыннан яисә «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 13.4 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Президенты Администрациясенә вәкаләтле бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижеләре турында доклад комиссиягә жибәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

2.1) коррупциячел хокук бозуны кылуны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсенә доклад, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шартларында (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозуларны кулланудан тыш);

3) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

5) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәrlәргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәrlәргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

7. Әлеге Нигезләмәнең 13 статьясындагы 5 һәм 7 өлешләрендә каралган хокук бозу очрагында, тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленә дисциплинар жәза куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

8. Әлеге Нигезләмәнең 18, 20 и 36 бүлекләрендә каралган жаваплар кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, кылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве исәпкә алына.

9. Әлеге Нигезләмәнең 18, 20 и 36 бүлекләрендә каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәrlәргә коррупциячел хокук бозуның башкарылуы турында

мәгълүмат кeргән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча кулланыла, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорларын, аның отпускта булуы чорларын исәпкә алмыйча һәм коррупциячел хокук бозу башкарылган көннән соң өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча башкару вакыты керми.

10. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

11. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Түләүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел дэвамьнда әлегә Нигезләмәнең 36 бүлегенң 1 өлешенң 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар булмаса, ул түләтелмәгән дип санала.

14. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) муниципаль хезмәткәрдән әлегә Нигезләмәнең 36 бүлегенң 1 өлешенң 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенң үтенечнамәсе буенча бер ел тәмамланганчыга кадәр төшерергә хокуклы.

15. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.».

VIII. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

38. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлегә тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булганда), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт узган чорда хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар формалаштыру һәм әлеге белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персональләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру.;»;

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләрне консультацияләү;

14) хезмәт законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

39. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә эзерләү

Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм нигезләмәләрне исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданны шартнамә нигезендә эзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә тоту.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 34.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткәрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакүләм мәгълүмат

чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданныр катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы гражданин муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлегә бүлекнең 5 өлешендә каралган бөтен срок дәвамында әлегә Нигезләмәдә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

5. максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срогы максатчан уку турындагы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок дәвамында жирле үзидарә органы максатчан уку турында шартнамә нигезендә гражданны социаль ярдәм күрсәтү чараларын биргән, әмма биш елдан да артмаган сроктан ким булмашка тиеш.

6. максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Максатчан уку турында шартнамә гражданин белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

8. максатчан уку турында шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

40. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1.Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре - муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча бурычларын үтәвенә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы рәвештә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кирәкле мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән эшкәртелергә тиеш.

41. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1.Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга һәм муниципаль хезмәттән азат итүгә бәйле документлар кушып бирелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органы бетерелгәндә, аның шәхси эше юкка чыгарылган жирле үзидарә органы функцияләре тапшырылган жирле үзидарә органына яки аның хокукый дөвамчысына саклауга тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт гражданин

хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

42. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.
2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.
3. Муниципаль хезмәткәрнең вафат булган (һәлак булган) очракта йә муниципаль хезмәткәрне хәбәрсез югалган дип таныган яисә аны закон көченә кәргән суд карары белән үлгән дип игълан иткән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан үлем (үлем) көннең иртәгесеннән яисә суд карары законлы көченә кәргән көннең иртәгесеннән төшереп калдырыла.

Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

43. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре түбәндәгеләр:

- 1) һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфасына югары квалификацияле белгечләр билгеләү;
- 2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтен алга жибәрүгә ярдәм итү;
- 3) муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белеме;
- 4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле файдалану;
- 5) аттестация үткөрү юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижәләрен бәяләү;
- 6) гражданны муниципаль хезмәткә һәм кадрлар белән эшлөгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

44. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Муниципаль берәмлектә муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.

Кадрлар резервын формалаштыруны һәм нәтижәле куллануны оештыру Лаеш муниципаль районы Советы тарафыннан төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләр тапшыру турындагы килешүләр нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә вакантлы идарәчел вазыйфалар һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервын формалаштыру буенча Бердәм комиссия тарафыннан Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнары һәм Лаеш муниципаль районы составына керүче Александр авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

IX. Муниципаль хезмәтне финанслау һәм аны үстерү программасы

45. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, пенсия белән тәмин итүне, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла, әгәр муниципаль хезмәт турында федераль законда яисә Татарстан Республикасы Кодексында башкасы билгеләнмәгән булса.

46. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүнең муниципаль программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәмин ителә, алар тиешенчә жирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

2. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру максатларында жирле үзидарәнең аерым органнарында экспериментлар үткәрелергә мөмкин. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәрү тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

X. Күчмә нигезләмәләр

47. Күчмә нигезләмәләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелгән квалификация разрядлары әлеге Кодекста билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннарына түбәндәге тәртиптә тиңләштерелә:

1, 2 яисә 3 класслы әлеге муниципаль киңәшченең квалификация разряды әлеге муниципаль киңәшченең 1, 2 яисә 3 класслы класслы дәрәжәсенә тигезләнә;

1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшченең квалификация разряды муниципаль киңәшченең 1, 2 яисә 3 класслы дәрәжәсенә тигезләнә;

1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесенең квалификация разряды муниципаль хезмәт киңәшчесенең 1, 2 яисә 3 класслы дәрәжәсенә тигезләнә;

1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референтының квалификация разряды муниципаль хезмәт референтының 1, 2 яисә 3 класслы дәрәжәсенә тигезләнә;

1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт сәркатибының квалификация разряды 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт сәркатибының класс чинына тиңләштерелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон үз көченә кәргәннән соң муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү чорлары билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирү өчен тиешле класслы чинда булу чорында исәпләнә.

3. Социаль гарантияләрне тәмин итү максатларында муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрне финанслау һәм түләү, аларны илтәп житкәргә чыгымнарны да кертәп, Татарстан Республикасы дәүләт граждән хезмәткәрләрен пенсия белән тәмин итү өчен каралган тәртиптә һәм шартларда башкарыла.

4. 2020 елның 1 октябрә кадәр авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә (секретаренын) урынбасары вазыйфасын биләү өчен муниципаль хокукый актлар белән һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һөнәри белем һәм муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлешә буенча эш стажына - кимендә ике ел яисә кимендә өч ел булуны күздә тотә ала. 2020 елның 1 октябрәнән соң әлегә Нигезләмәнәң 8 бүлегенәң 3 өлешенәң 1 пунктында каралган күрсәтелгән вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябрә кадәр вазыйфага билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә һәм әлегә өлеш нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә кулланылмый.;

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Александр
авыл жирлегә Советы рәисә
вазыйфаларын башкаручы**

Ю.Г.Трифоновә

*Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
_____ авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта*

**Лаеш муниципаль районы _____ авыл җирлегендә муниципаль хезмәт
вазыйфалары реестры**

**1. Лаеш муниципаль районы _____ авыл җирлеге Башкарма комитетында
муниципаль хезмәт вазыйфалары**

1. Муниципаль хезмәтнең югары вазифалары
Башкарма комитет секретаре

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы _____
авыл җирлеге Советы рәисе
вазыйфаларын башкаручы**

Ф.И.О.